

ประกาศคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้น
กรณีข้าราชการตุลาการถูกกล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย
พ.ศ. ๒๕๔๔

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมจึงออกประกาศไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้น กรณีข้าราชการตุลาการถูกกล่าวหาหรือเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒^๑ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ เมื่อข้าราชการตุลาการในศาลใดถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย ให้ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษภาค หรือผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรมนั้น พิจารณาดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้นเพื่อให้ได้ความจริงและเป็นธรรมโดยไม่ชักช้า

การกล่าวหาดังต่อไปนี้ ข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรมนั้นอาจไม่ดำเนินการสอบสวนก็ได้

(๑) การกล่าวหากระทำโดยหนังสือสนเท่ห์ซึ่งไม่มีชื่อ และที่อยู่ของผู้กล่าวหา หรือไม่มีพยานหลักฐานแวดล้อมชัดเจน ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนพอที่จะสอบสวนได้

(๒) การกล่าวหาไม่มีข้อมูล หรือมีสาระเพียงพอจะสอบสวนหาความจริงได้

(๓) การกล่าวหาที่ผู้กล่าวหาไม่ใช่ผู้เสียหาย

ข้อ ๔ ข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรมอาจดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้นตามที่เห็นสมควรโดยการให้ผู้ถูกกล่าวหาและผู้ซึ่งเกี่ยวข้องชี้แจงข้อเท็จจริงเป็นหนังสือ โดยบันทึกเรื่องราวและความเห็น หรือตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวนข้อเท็จจริงก็ได้

ในการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้นตามวรรคก่อน ให้ข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรมดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงต่าง ๆ และรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวกับกรณีกล่าวหาเท่าที่สามารถกระทำได้ เพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงเบื้องต้นในเรื่องที่กล่าวหา และเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย

^๑ หนังสือสำนักงานศาลยุติธรรม ที่ ศย ๐๐๓/ว ๒๕๓ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๔

การสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้น ข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรม อาจมอบหมายให้ข้าราชการตุลาการซึ่งมีอาวุโสไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้นแทนได้ เว้นแต่เป็นการแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้น

ข้อ ๕ การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๔ ให้แต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการในศาลเดียวกันหรือศาลอื่นตามความเหมาะสม ซึ่งไม่มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องในเรื่องนั้น อย่างน้อยสามคน

ในกรณีที่จำเป็นต้องมีการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการศาลอื่นเป็นคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้น ให้ข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรมเสนอความจำเป็นต่อประธานศาลฎีกา หรืออธิบดีผู้พิพากษาภาคแล้วแต่กรณีเพื่อเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้น

ข้อ ๖ ในการสอบสวนให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องสงสัยว่ากระทำผิดวินัยชี้แจงข้อเท็จจริง ตลอดจนนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ในข้อที่เป็นผลร้ายต่อตนได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดระยะเวลาอันสมควร

การสอบสวนตามวรรคหนึ่งผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องสงสัยว่ากระทำผิดวินัยอาจนำพยานหลักฐานมาเอง หรือจะขอให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้

ข้อ ๗ หากคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเห็นว่า การสอบสวนพยานหลักฐานใด จะทำให้การสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้นต้องล่าช้าไปโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงจะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นเสียก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุผลไว้ในสำนวนการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้น

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงดำเนินการสอบสวนและรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง แล้วสรุปความเห็นและความเห็นแย้งหากมีเสนอต่อผู้แต่งตั้งโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่ได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่มีเหตุจำเป็นที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลานั้น ก็ให้ขยายระยะเวลาออกไปได้อีกไม่เกินสองครั้ง แต่แต่ละครั้งต้องไม่เกินสิบห้าวัน แต่ไม่ตัดสิทธิข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรมที่จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงสอบสวนเพิ่มเติมได้ภายในระยะเวลาที่กำหนดตามที่จำเป็น

ข้อ ๙ เมื่อเสร็จสิ้นการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้นแล้ว ให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงพิจารณาว่า มีข้อเท็จจริงที่เป็นผลร้ายแก่ผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องสงสัยว่ากระทำผิดวินัย ซึ่งผู้นั้นยังไม่มีโอกาสชี้แจงหรือไม่ หากมีกรณีเช่นนั้นให้คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงแจ้งให้ผู้นั้นชี้แจงเกี่ยวกับข้อเท็จจริงนั้นก่อน เว้นแต่จะปรากฏจากพยานหลักฐานว่าข้อเท็จจริงดังกล่าวเป็นที่ชัดเจนอยู่แล้ว

คำชี้แจงของผู้ถูกกล่าวหา หรือผู้ต้องสงสัยว่ากระทำผิดวินัยให้รวมไว้ในสำนวน ในกรณีที่ผู้ต้องสงสัยว่ากระทำผิดวินัย หรือผู้ที่อาจถูกดำเนินการทางวินัยไม่ชี้แจง ให้จัดแจ้งและรวมไว้ในสำนวน

ข้อ ๑๐ เมื่อการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้นเสร็จสิ้น ให้ข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรมดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) หากการสอบสวนข้อเท็จจริงในขั้นต้นพบว่ากรณีไม่มีมูลเป็นความผิดวินัย ให้ข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรมยุติเรื่อง และรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงในขั้นต้นให้ประธานศาลฎีกาทราบ

(๒) หากการสอบสวนข้อเท็จจริงในขั้นต้นพบว่าเป็นกรณีความผิดวินัย ให้ข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรม สรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงในขั้นต้น และเสนอความเห็นต่อประธานศาลฎีกาเพื่อดำเนินการทางวินัยแก่ผู้ถูกกล่าวหาต่อไป

ข้อ ๑๑ เมื่อได้รับรายงานผลการสอบสวนในขั้นต้นแล้ว หากประธานศาลฎีกาเห็นว่าพฤติการณ์เป็นความผิดวินัย ให้ประธานศาลฎีกามีคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยหรือดำเนินการเพื่อให้มีคำสั่งลงโทษทางวินัย

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการทางวินัย ประธานศาลฎีกาอาจสั่งให้ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้ โดยกำหนดประเด็นพร้อมทั้งส่งพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรม ดำเนินการสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และให้กำหนดระยะเวลาการสอบสวนตามสมควรไปด้วย

ข้อ ๑๒ การโยกย้ายข้าราชการตุลาการโดยไม่ได้รับความยินยอมตามความในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ สำหรับข้าราชการตุลาการที่ถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัยในขั้นการสอบสวนข้อเท็จจริงในขั้นต้น จะกระทำต่อเมื่อได้รับความเห็นชอบจากมติของ ก.ต. ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ข้อ ๑๓ เพื่อเป็นการป้องกันความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นแก่ผู้กล่าวหาและพยาน ห้ามมิให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนข้อเท็จจริงในขั้นต้นเปิดเผยชื่อ ที่อยู่ หรือข้อมูลใด ๆ เกี่ยวกับผู้กล่าวหาและพยานบุคคลในการสอบสวนข้อเท็จจริงในขั้นต้นแก่บุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลตามกฎหมายหรือได้รับความยินยอมจากบุคคลนั้น

ข้อ ๑๔ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามประกาศนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔

(ลงชื่อ) ธวัชชัย พิทักษ์พล

(นายธวัชชัย พิทักษ์พล)

ประธานกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม